

fonds voor de scheppende toonkunst

Funenpark 1
1018 AK Amsterdam
telefoon: 020-673 63 15
fax: 020-670 23 05
www.fondsscheppendetoonkunst.nl
info@fondsscheppendetoonkunst.nl

Boekmanstichting-Bibliotheek
Herengracht 415
1017 BP Amsterdam
Tel.: 6243739 *M05-496*

Ministerie van OC en W
t.a.v. mevrouw mr. Medy C. van der Laan
Postbus 16375
2500 BJ DEN HAAG

KOPIE

uw brief: d.d. 12-10 2005
betreft : reactie overdracht Fondstaken

Amsterdam, 14 oktober 2005

Geachte mevrouw Van der Laan,

Het bestuur van het Fonds voor de Scheppende Toonkunst heeft uw brief van woensdag 12 oktober 2005 (DK/M/2005/44341) inzake de voorgenomen ontbinding van het Fonds voor de Scheppende Toonkunst ontvangen. Uw brief is de formele bevestiging van hetgeen in een bespreking met uw directie Kunsten op 15 september jl. al is aangezegd. Het bestuur heeft uw voorgenomen besluit de taken van het Fonds over te dragen aan het Fonds voor de Amateurkunst en Podiumkunsten (FAPK) besproken in zijn vergadering van maandag 10 oktober 2005. Onze reactie is de volgende.

Gedachtewisseling

U memoreert de met ons bestuur over uw voornemen gevoerde gesprekken sinds de zomer van 2004. Terecht en zorgvuldig maakt u in uw weergave melding van het feit dat het bestuur uw opvatting en motivering niet deelt.

Motivering

Uw diepste drijfveer, zoals door de heer Berendse op 15 september jl. nog eens nadrukkelijk verwoord, is de betekenis en schaal van de fondsen te willen versterken en vergroten. Uw motieven zijn dan ook puur instrumenteel van aard. Opnieuw verzuimt u in uw brief onze argumenten gemotiveerd te weerleggen. U volstaat met het (hernieuwd) opsommen van uw zienswijze:

1. Het FAPK moet heel wel in staat worden geacht de prestaties van het zelfstandige Fonds voor de Scheppende Toonkunst te evenaren;
2. De zorgvuldigheid die juist van zelfstandige bestuursorganen verlangd wordt – en uw speciale verantwoordelijkheid daarvoor - is beter gewaarborgd in het grote verband van het FAPK;
3. U verwacht inhoudelijk een meerwaarde omdat de functies van het Fonds voor de Scheppende Toonkunst goed aansluiten bij uws inziens verwante functies die al tot de verantwoordelijkheid van het FAPK behoren.

Zoals eerder opgemerkt menen wij dat voornamelijk instrumenteel bepaalde motieven de voorgenomen ontbinding van het Fonds niet kunnen dragen.

fonds voor de scheppende toonkunst

pagina 2

betreft: reactie overdracht Fondstaken
mr. Medy C. van der Laan

Bezwaren

Het Fondsbestuur ziet forse nadelen aan het opgaan in het grote bestuurlijke verband dat het FAPK inmiddels is geworden, respectievelijk zal worden en maakt zich daarover grote zorgen. De bezwaren, zoals we die in de reeks van gesprekken en ontmoetingen gemotiveerd hebben genoemd en schriftelijk hebben vastgelegd, blijven recht overeind staan. Thans meer toegespitst op uw voorgenomen besluit nog enkele aanvullingen.

1. Oormerken budget

Anders dan u betoogt, is binnen verband van het FAPK het componistenbudget in het geheel niet gewaarborgd. Het FAPK draagt bestuursverantwoordelijkheid voor een totaalbudget. In zo'n zeer veel groter verband moeten de componistengelden concurreren met andere budgetten en met andere kunstvormen, voornamelijk niet-scheppend. Daarin zal het budget voor het componeren, zeker op langere termijn, volstrekt 'verwateren'.

De controle op het door het FAPK te voeren totaal beleid zal niet meer plaatsvinden in het overleg tussen de Staatssecretaris en de Kamer, terwijl het artistiek inhoudelijk advies van de Raad voor Cultuur over de prestaties van het FAPK volgens uw plannen in de Contourennota, komt te vervallen. Onder die omstandigheden valt de teloorgang van het componeren in Nederland en het daarbij behorende budget alleen maar meer te vrezen.

2. Uitvoeringskwaliteit/zorgvuldigheid

Het is op dit moment volstrekt onzeker of het in de huidige verhoudingen al onderbezette FAPK, de voorgenomen uitbreiding van taken aankan. Laat staan dat zo een megafonds in staat zal zijn de verfijnde en specialistische werkwijze, toegesneden op de actuele componistenpraktijk, op dezelfde effectieve wijze uit te voeren als het bijna 25-jarige Fonds voor de Scheppende Toonkunst altijd heeft gedaan. Ook de Raad voor Cultuur heeft zich steeds positief uitgelaten over de werkwijze van het Fonds.

De dubbele kwaliteitstoets door twee onafhankelijke adviescommissies die plaatsvindt, juist om de nagestreefde zorgvuldigheid te dienen, zal in FAPK-verband naar alle waarschijnlijkheid verdwijnen. Generalisten zijn in de visie van het bestuur niet of onvoldoende in staat een partituur te lezen, dan wel uit te maken wie dat wel kan.

3. Behoud toekenningsinstrumentarium

Er bestaat geen enkele garantie dat het in zijn samenhang verfijnde honoreringssysteem in FAPK-verband zal blijven voortbestaan. Het waardevol gebleken instrument van de meerjarige honorering bijvoorbeeld, biedt de top van het Nederlandse componeren enige continuïteit. Composities hebben nu eenmaal geen economische waarde, waardoor het niet mogelijk is daarvan te bestaan. De ca 20 meerjarig gehonoreerde componisten - die gemiddeld nog geen €24.000,- bruto per jaar ontvangen - kunnen thans met de zekerheid van een drie(sic) jarige honorering, naar eigen keuze en naar de wens van opdrachtgevers, de meest aantrekkelijke en hoogstaande uitnodigingen aannemen en daarmee in binnen- en buitenland excelleren. Deze componisten, waaronder ook de jongere generatie, zijn de beste ambassadeurs van het muziekleven in Nederland. Hun producten hebben een hoge exportwaarde.

4. Procesvoorstel

Wij zijn niet bereid om de door het bestuur aangehouden dienstverbanden met mevrouw H. Kropman, directeur, en mevrouw drs. A. van der Meer, medewerkster, met het oog op de

fonds voor de scheppende toonkunst

pagina 3

betreft: reactie overdracht Fondstaken
mr. Medy C. van der Laan

voorgenomen ontbinding per 31 december 2006 te beëindigen. Deze medewerkers hebben een arbeidsrechtelijke aanspraak op voortzetting van hun dienstverbanden.

Tot slot

U schrijft aan het slot van uw brief dat het bestuur op 15 september jl. zijn medewerking aan het bovenstaand proces zou hebben toegezegd. Dat is stellig onjuist. Ik heb tijdens dit overleg verwoord dat indien u de voorgenomen stelselwijziging aan het bestuur eenzijdig oplegt, het fatsoen tussen u en het bestuur verlangt dat wij meewerken. Niet meer, niet minder.

Wij menen dat u geen uitvoering moet geven aan uw voornemen het Fonds voor de Scheppende Toonkunst te ontbinden met ingang van 1 januari 2007. U bewijst daarmee het belang van de Nederlandse componisten, beter nog de nieuwe Nederlandse muziek, geen dienst.

Met vriendelijke groet,

Het bestuur van het Fonds voor de Scheppende Toonkunst,

Mr Stan P.F.M. Paardekooper,
Voorzitter

CC:

- Commissie Cultuur 2e Kamer
- Raad voor Cultuur
- Fonds voor de Amateurkunst en Podiumkunsten
- Componisten '96
- Genootschap van Nederlandse Componisten

INGEKOMEN 13 OKT 2005

O N D E R
U C S U M
L T U U R
N E T E M
S C H A P

Aan het bestuur van
Stichting Fonds voor de Scheppende Toonkunst
Funenpark 1
1018 AK AMSTERDAM

Den Haag

Ons kenmerk

12 OKT. 2005

DK/M/2005/44341

Onderwerp

Overdracht taken FST

Bijlage(n)

Gespreksverslagen d.d. 15-9-05 en 6-6-05
Ambtsbericht d.d. 30-9-05

Geacht bestuur,

Met deze brief wil ik u informeren over mijn standpunt ten aanzien van de positie van het Fonds Scheppende Toonkunst (hierna: FST) voor de periode 2006-2008.

1. Algemeen

In mijn brief van 21 september 2004 heb ik u voor 1 jaar subsidie toegekend. Ik heb daarbij aangegeven 2005 te willen gebruiken voor besluitvorming over de manier waarop ik het budget voor componeren, dat uw fonds op dit moment verdeelt, in 2006-2008 wil inzetten. Ik doe dat in deze brief.

2. Voorgeschiedenis

Met de besluitvorming over de herpositionering van het FST is gewacht totdat er meer duidelijkheid was over de ondersteuningsstructuur in de muzieksector. Tevens heb ik de herijking van de cultuurnota in mijn overwegingen betrokken. In het verleden is met het FST (voorzitter en/of enkele leden) diverse malen overleg gevoerd over de herpositionering van het fonds en de onderbrenging ervan in een groter verband. In aansluiting daarop en in verband met hetgeen is opgenomen in mijn besluit van 21 september 2004 hebben wij op 6 juni 2005 opnieuw overleg gevoerd. U heeft bij die gelegenheid uw standpunt nogmaals bepleit. Vervolgens heeft op 15 september jl. een vervolgesprek plaatsgevonden tussen een delegatie van uw bestuur en mevrouw Kropman van het FST en de heren Berendse, Stam en mevrouw Fokkink van Directie Kunsten. Tijdens het gesprek van 15 september jl. heeft de Directeur Kunsten, de heer Berendse, mijn standpunt verwoord, dat er op neerkomt dat ik voornemens ben de taken van het FST over te dragen aan het Fonds voor de Amateurkunst en Podiumkunsten (hierna: FAPK). Dit overleg heeft er niet toe geleid dat het FST mijn opvatting deelt om de taken van het FST bij het FAPK onder te brengen. In tegendeel: het FST blijft op het standpunt dat het zijn taken zelfstandig wil blijven uitvoeren.

3. Standpunt

Ik heb goede nota genomen van uw argumenten, zoals neergelegd in uw brief van 9 juli 2004, uw brief aan de Tweede Kamer van 28 oktober 2004 en ingebracht tijdens de gesprekken van 6 juni 2005 en 15

september 2005. Van beide gesprekken zijn verslagen gemaakt, die als bijlage bij deze brief zijn gevoegd.

Uw tegenargumenten, die onder meer zien op de performance van het fonds en het ontbreken van draagvlak voor deze overheveling bij de gebruikers van het Fonds, vind ik niet overtuigend. Ik zie niet in waarom daarin een reden ligt het FST als zelfstandig fonds te handhaven. Ik ga er vanuit dat het FAPK zeer goed in staat zal zijn de taken op hetzelfde niveau uit te voeren, en daarmee ook de gebruikers van het fonds op niveau van dienst kan zijn.

Ik blijf daarom bij mijn voornemen om de activiteiten van het FST met een daarbij behorend subsidiebedrag onder te brengen bij het FAPK. Ik verwacht dat de overheveling van de taken van het FST ertoe zal leiden dat deze kunnen worden uitgevoerd in een organisatie die door haar omvang beter is toegesneden op de zware zorgvuldigheidstoets die voor het functioneren van zelfstandige bestuursorganen moet gelden. Met het oog op de speciale verantwoordelijkheid die ik heb voor de wijze waarop subsidiëring door zelfstandige bestuursorganen plaatsvindt, vind ik deze stap gerechtvaardigd en noodzakelijk. Overigens wijs ik erop dat ik reeds in mijn cultuurnota Meer dan de Som aan de Kamer heb laten weten dat ik vanuit mijn verantwoordelijkheid voor de wijze waarop subsidietaken worden uitgevoerd overweeg om de (door de Raad positief beoordeelde) activiteiten van het FST onder te brengen in een grotere organisatie, waarbinnen de functie van het FST beter gewaarborgd zal zijn.

Ook inhoudelijk verwacht ik een meerwaarde van de onderbrenging van de regelingen van het FST bij de FAPK. Het FAPK is immers verantwoordelijk voor de subsidiëring van muziek-, muziektheater-, theater- en dans(producties). Hier ligt een logische relatie met de werkzaamheden van het FST. Daarnaast heeft het FAPK reeds een budget voor amateurcomponeren en kent het tevens stipendia, beurzen en oevrestipendia toe aan choreografen en (muziek) theatermakers, musici en componisten. De activiteiten van het FST sluiten daar goed op aan. De overheveling is in zoverre neutraal dat ik zal bepalen dat de over te hevelen middelen alleen gebruikt mogen worden voor het ondersteunen van componeren.

4. Procesvoorstel

Tijdens het gesprek van 15 september jl. is afgesproken dat ik met een procesvoorstel zou komen waarin ik de te nemen stappen zou schetsen. Dit voorstel luidt als volgt:

1. Ik zal uw fonds alsnog subsidie verlenen voor het jaar 2006 met als doel de activiteiten van het FST in afwachting van de daadwerkelijke overgang naar het FAPK nog één jaar binnen de grenzen van het oorspronkelijke beleidsplan (voor zover van toepassing) voort te zetten. U ontvangt hierover een beschikking. In die periode kan het FAPK zich voorbereiden op de hiervoor beschreven taakuitbreiding. In hetzelfde jaar zal ik een besluit tot ontbinding van het FST als bedoeld in artikel 10, derde lid, van de Wet op het specifiek cultuurbeleid voorbereiden.
2. Per 1 januari 2007 worden de activiteiten met bijbehorend subsidiebedrag van het FST overgeheveld naar het FAPK. Nog openstaande subsidieverplichtingen worden inclusief de bijbehorende middelen overgedragen aan het FAPK. Het FST draagt er zorg voor dat alle andere verplichtingen (zoals huur, lopende dienstverbanden e.d.) met ingang van die datum zijn beëindigd.
3. Voor de periode 2009-2012 wordt het FAPK gevraagd de subsidiëring voor compositieactiviteiten geïntegreerd op te nemen in haar beleidsplan.
4. Ik verzoek u een gesprek te plannen tussen de voorzitters van de besturen van beide fondsen, waarin bovenstaande stappen verder kunnen worden uitgewerkt, en mij over de uitkomsten van dit gesprek te informeren. Ik verzoek u verder in overleg met het Ministerie te komen tot een procesplan met betrekking tot punt 2 (de overdracht van taken per 1-1-2007 naar het FAPK). Daarbij moet ook worden voorzien in een overleg met het veld en aandacht worden besteed aan de wijze waarop de aangegane subsidieverplichtingen zullen worden overgedragen.

5. Het Ministerie van OCW staat borg voor een zorgvuldige afwikkeling van de personele gevolgen. Hierover vindt nader overleg met u plaats.

In het gesprek van 15 september jl. hebt u toegezegd uw medewerking aan bovenstaand proces te zullen verlenen, met als voorbehoud dat u het van het hoogste belang vindt dat de middelen van het FST ook in de toekomst beschikbaar blijven voor componeren in Nederland. Ik meen dat dit met dit voorstel het geval is. Ten overvloede voeg ik hieraan toe dat de overheveling van de subsidie dus niet moet worden gezien als een inperking van de beschikbare middelen voor de scheppende toonkunst.

Ik verneem graag op korte termijn van u of u zich kunt vinden in bovenstaand procesvoorstel.

De staatssecretaris van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap,

mr. Medy C. van der Laan